

Lausuntolomake opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistiosta *Valmiina valintoihin II – Ammatillisesta koulutuksesta korkeakouluun.*

Enkät till begäran om utlåtande om undervisnings- och kulturministeriets arbetsgruppspromemoria *Klar för urval. Från yrkesutbildning till högskoleutbildning.*

Tämä on kyselyn tekstitiedostoversio, jota voi käyttää lausunnon valmistelun ja käsittelyn helpottamiseksi. Toimielimen käsittelyssä voidaan noudattaa esimerkiksi menettelyä, jossa lausuntoa työstetään tekstitiedostomuotoisena ja käsittelyn lopuksi tekstitiedostoon laaditut vastaukset syötetään kyselyyn. Sähköisen kyselyn Internet-osoite:

<https://www.webropolsurveys.com/S/E8B05ECDD6218323.par>

Detta är en textfilsversion till enkäten som kan användas för att underlätta beredningen och hanteringen av utlåtandet. En instans kan som tillvägagångssätt till exempel bearbeta utlåtandet som en textfil och avsluta hanteringen genom att svaren i textfilen matas in i enkäten. Internetadress för den elektroniska enkäten:

<https://www.webropolsurveys.com/S/E8B05ECDD6218323.par>

Lausunnonnatajataho

Lausunnonantajan tyyppi *

- yliopisto
- ammattikorkeakoulu
- opiskelijajärjestö
- korkeakoulujen yhteistyöorganisaatio
- korkeakoulujen (alakohtainen) yhteistyöverkosto
- lukiokoulutuksen järjestäjä
- ammatillisen koulutuksen järjestäjä
- työnantajajärjestö
- työntekijäjärjestö
- ministeriö
- valtion virasto
- muu

Lausunnonantaja *

Lausunnonantajan (organisaatio) nimi Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE

Lausunnon lähettäjä (henkilö) _____

Puhelinnumero _____

Sähköpostiosoite _____

Työryhmän ehdotukset

Alla kysytään lausunnonantajan kantaa kuhunkin työryhmän ehdotukseen.

Todistusten hyödynnettävyyden lisääminen

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 1? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä X   kyllä pääosin   ei pääosin   ei   ei kantaa

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 2? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä X   kyllä pääosin   ei pääosin   ei   ei kantaa

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 3? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä X   kyllä pääosin   ei pääosin   ei   ei kantaa

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 4? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä   kyllä pääosin X   ei pääosin   ei   ei kantaa

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 5? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä X   kyllä pääosin   ei pääosin   ei   ei kantaa

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 6? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä X   kyllä pääosin   ei pääosin   ei   ei kantaa

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 7? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä X   kyllä pääosin   ei pääosin   ei   ei kantaa

Tarkempia näkemyksiä työryhmän todistusten hyödynnettävyyden lisäämistä koskevista ehdotuksista 1-7

AMKE pitää ammatillisen koulutuksen kannalta merkittävänä esitystä, jonka mukaan todistusvalinta ja pääsykoevalinta olisivat pääväylät korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa. Opiskelijoille todistusarvosanojen huomioiminen viestii, että hyvää opintomenestystä kannattaa tavoitella sekä ammatillisissa että yhteisissä tutkinnon osissa. Pääsykoevalinta puolestaan palvelee mm. ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneita sekä opinnoissaan heikommin menestyneitä hakijoita.

AMKE tukee esitystä viisiportaiseen arviointiasteikkoon palaamisesta. Nykyistä laajempi arviointiasteikko helpottaa hakijoiden vertailtavuutta, mikä palvelee sekä korkeakoulujen opiskelijavalintaa, että työelämän rekrytointiprosesseja.

AMKE pitää osin perusteltuna esitystä KARVIN toteuttamasta kansallisesta arvioinnista koskien ammatillisen koulutuksen oppimistuloksia ja niiden suhdetta opiskelijoille annettuihin arvosanoihin. Arvioinnin ajoituksessa vuoteen 2022, se antaa arvokasta tietoa ammatillisen koulutuksen reformin vaikutuksista mm. oppimistuloksiin. Arvioinnin toteuttamista työryhmä perustelee sillä, etteivät korkeakoulut täysin luota ammatillisten tutkintojen arvosanojen vertailukelpoisuuteen. AMKE haluaa muistuttaa, että toisin kuin lukioiden, perustuvat ammatillisen koulutuksen arvosanat valtakunnallisiin kriteereihin.

AMKE pitää tässä yhteydessä tarpeellisenä nostaa esiin kokonaisvaltaisen tarpeen keventää ammatillisen koulutuksen arvioinnin menetelmiä, vähentää arviointien määrää ja kehittää arviointien aikatauluttamista. Yksittäinen koulutuksen järjestäjä osallistuu useisiin arviointeihin vuodessa, mikä kuormittaa merkittävästi koulutuksen järjestäjien taloutta ja henkilöstöä. Tämä on haasteellista tilanteessa, jossa ammatillisen koulutuksen rahoituksen merkittävän supistumisen vuoksi henkilöstön määrää on vähennetty erityisesti tuki- ja hallintopalveluista.

AMKE pitää erittäin tärkeänä, että korkeakoulut linjaavat nykyistä pitkäjänteisemmin, miten todistuksia hyödynnetään valintaperusteena. Kaiken kaikkiaan korkeakoulujen tulee tehdä yhteistyötä, jotta valintakriteerit olisivat mahdollisimman selkeästi ja samansuuntaisesti määritellyt. Avoin viestiminen vaatimuksista on välttämätöntä, jotta opiskelijoita voidaan opinto-ohjauksella tukea jatko-opintoihin hakeutumisessa.

Muiden valintaväylien kehittäminen: valinnat korkeakouluopintojen

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 8? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä X   kyllä pääosin   ei pääosin   ei   ei kantaa

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 9? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä X   kyllä pääosin   ei pääosin   ei   ei kantaa

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 10? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä X   kyllä pääosin   ei pääosin   ei   ei kantaa

Tarkempia näkemyksiä työryhmän muiden valintaväylien kehittämistä ja korkeakouluopintojen perusteella tehtäviä valintoja koskevista ehdotuksista 8-10

(avovastaus)

Ammatillisen koulutuksen reformin korostama henkilökohtaistaminen mahdollistaa yksilölliset polut, joiden tavoitteena on tukea korkeakouluopintoihin siirtymistä. Myös uudistuvan rahoitusjärjestelmän tulee luoda kannusteet ammatillisen koulutuksen järjestäjille kehittää sujuvia polkuja sekä työelämään että jatko-opintoihin. Ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen tulisi kehittää erityisesti nivelvaiheeseen ja uraohjaukseen liittyvää yhteistyötä.

AMKE pitää tärkeänä, että alueellisista ja paikallisista toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen välisistä polkuopintoväylistä kehitetään valtakunnallisia malleja, joissa suoritettujen korkeakouluopintojen perusteella voisi hakeutua eri korkeakouluihin opiskelemaan. Paikallisiin sopimuksiin perustuvat mallit asettavat opiskelijat eriarvoiseen tilanteeseen eri puolilla Suomea.

Koulutuksen sisällöllinen kehittäminen, henkilökohtaiset opintopolut ja joustava opiskelijavalinta

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 11? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä X   kyllä pääosin   ei pääosin   ei   ei kantaa

Kannattaako lausunnonantaja työryhmän ehdotusta 12? *

Lausunnonantajan näkemys

kyllä   kyllä pääosin X   ei pääosin   ei
ei kantaa

Tarkempia näkemyksiä työryhmän koulutuksen sisällöllistä kehittämistä, henkilökohtaisia opintopolkuja ja joustavaa opiskelijavalintaa koskevista ehdotuksista 11-12

(avovastaus)

Ammatillisen koulutuksen jatko-opintoväylän turvaaminen on tärkeää myös korkeakoulujen näkökulmasta. Työelämän tarvitsema osaaminen ja riittävä korkeakoulutettujen määrä varmistetaan ensisijaisesti sillä, että väylät ovat avoinna eri tavoin osaamista hankkineille. AMKE pitää erittäin tärkeänä, että korkeakoulut rakentaisivat monipuolisia henkilökohtaistettuja opintopolkuja, joissa otetaan huomioon opiskelijan aikaisemmin hankittu osaaminen. Työn ja teknologisen kehityksen muuttuessa nopeasti on erityisen tärkeää varmistaa toimiva reitti ammatillisesta koulutuksesta korkeakoulutuksen kautta työelämään.

Muita huomioita raportista

(avovastaus)

Jatko-opintoväylän selkeyttäminen ammatillisesta koulutuksesta korkeakoulutukseen vahvistaa ammatillisen koulutuksen vetovoimaa, joka on ollut lievässä laskusuunnassa tällä vuosikymmenellä.

Valmiina valintoihin - ylioppilastutkinnon parempi hyödyntäminen korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa- ja Valmiina valintoihin II – ammatillisesta koulutuksesta korkeakouluun -raporttien ehdotusten yhteensovittamisessa on kuitenkin edessä vielä vaativa työ, jotta ammatillisen tutkinnon ja ylioppilastutkinnon suorittaneet olisivat jatkossa tasavertaisessa asemassa korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa.